

Σημαντικότερα είναι η υλοποίηση του Μνημονίου

ΠΡΕΣΒΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ PATRICK SCULLION: Αν αρχίσετε να αλλάζετε τους στόχους σας, τότε θα έχετε πρόβλημα

Την εμπειρία της Ιρλανδίας, η οποία είναι σχεδόν πανομοιότυπη με της Κύπρου, αναλύσαμε με τον πρόεδρο της Ιρλανδίας στην Κύπρο Patrick Scullion. Όπως δηλώνει, η κυβέρνηση στη χώρα του έχει εργαστεί σκληρά για να επαναποθετήσει τη θέση της Ιρλανδίας ώστε να επιστρέψει στις χρηματοπιστωτικές αγορές, με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος συμφωνίας ΕΕ-ΔΝΤ, που άρχισε το 2010. Ο πρώτος χρόνος, παραδέχεται, ήταν πολύ δύσκολος αλλά μετά άρχισαν να βλέπουν τα πρώτα θετικά σημάδια. Το πιο σημαντικό, επισημαίνει, είναι να υλοποιήσουμε τους όρους του Μνημονίου και προτρέπει να ενθαρρύνουμε τις ξένες επενδύσεις στην Κύπρο. Και να αξιοποιήσουμε τους Κύπριους της διασποράς.

- Η περίπτωση της Ιρλανδίας είναι σχεδόν πανομοιότυπη με της Κύπρου. Τι μπορεί να μας διδάξει; Το πιο σημαντικό είναι να υλοποιήσετε τους όρους του Μνημονίου, όσο δύσκολο κι αν είναι. Αν αρχίσετε να αλλάζετε τους στόχους και τις ημερομηνίες υλοποίησης, τότε θα έχετε πρόβλημα.

- Τι οδήγησε στην κρίση της Ιρλανδίας; Ο επιτακτικός της κρίσης ήταν μια ξαφνική απόσυρση της ρευστότητας, η οποία εμφάνισε πολύ μεγαλύτερα προβλήματα από την άποψη των ισολογισμών των τραπεζών μας, μια που οι υποχρεώσεις τους υπερέβησαν σημαντικά τα περιουσιακά τους στοιχεία.

- Η μείωση του ενεργητικού των τραπεζών που σφευλόταν; Στην κατάρρευση της αγοράς ακινήτων. Οι ιρλανδικές τράπεζες είχαν δανειστεί από άλλες ευρωπαϊκές αγορές και έπαιρναν ανόντες αποφάσεις δανειοδότησης σε μια φούσκα ακινήτων, η οποία με τη σειρά της αποτέλεσε πηγή φορολογικών εσόδων, για ανόντες δημόσιες δαπάνες. Όταν η παγκόσμια κρίση χτύπησε, το 2008, οι τιμές των ακινήτων κατέρρευσαν, η παραγωγή συρρικνώθηκε, η ανεργία εκτοξεύθηκε και τα δημόσια οικονομικά απέκτησαν απότομα έλλειμμα. Η εμπιστοσύνη αποστραγγίστηκε από τις ιρλανδικές τράπεζες.

Ο οδικός χάρτης που ακολούθησε η Ιρλανδία για να τιθασεύσει την οικονομική κρίση και να βγει από το Μνημόνιο

- Κλίθηκε ο λαός να πληρώσει τη διάσωση του τραπεζικού συστήματος; Το κόστος του Ιρλανδού φορολογούμενου για τη διάσωση των τραπεζών μας και τους πιστωτές τους από τα λάθη τους - προς όφελος της οικονομικής σταθερότητας - ήταν τεράστιο. Και δεν απέχει πολύ από το 50% του ΑΕΠ μας, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις. Κάτω από το βάρος των εν λόγω δαπανών, ήμασταν αναγκασμένοι να αναζητήσουμε την υποστήριξη από την ΕΕ και το ΔΝΤ. Ένα τέτοιο πρόγραμμα βοήθειας έγινε αναπόφευκτο στα τέλη του 2010, όταν η κυριαρχία ήταν άρρηκτα δεμένη σε ένα τραπεζικό σύστημα, το οποίο συνέχιζε να κατέχει αδύναμα περιουσιακά στοιχεία.

- Ο κόσμος έλασε τις περιουσιακές; Εγκρίναμε νομοθεσία για να προστατεύσουμε τα ακίνητα, για επανοδιπραγμάτευση των δανείων, όπως κάνατε και εσείς. Κάποιοι έλασαν την περιουσία τους. Στην Ιρλανδία ζήσαμε τη φούσκα των ακινήτων, με τις τιμές να έχουν ανεβεί στα ύψη. Σήμερα βρέβια έπλεσαν. Ένα από τα μέτρα που λάβαμε, ήταν η αναδιάρθρωση των τραπεζών μας, σήμερα έχουμε δυο μεγάλες τράπεζες, τις οποίες ανακεφαλαιοποιήσαμε.

- Δεν σας ζήτησαν να κόψετε κούρεμα; Όχι, ρευστοποιήσαμε την πτώση Anglo-Irish Bank.

- Οι καταθέτες έχασαν τα χρήματά τους; Όχι, εδώ είναι η διαφορά με την Κύπρο. Πλήρωσε ο Ιρλανδός φορολογούμενος και συνεχίζει να πληρώνει.

- Τι μέτρα έλαβε η κυβέρνηση σας ώστε να μη χαθεί η εμπιστοσύνη των καταθετών; Η κυβέρνηση εκείνη την εποχή (δεν είναι πλέον σε ισχύ) εισήγαγε μια ευρεία εγγύηση, σε μια προσπάθεια να διατηρήσει την εμπιστοσύνη των καταθετών. Δυστυχώς, οι απόψεις στο ενεργητικό των ισολογισμών των τραπεζών εκμύνησαν τα θετικά αποτελέσματα αυτής της εγγύησης. Ακολουθώντας, η κυβέρνηση έπρεπε να προχωρήσει σε μια σειρά από ειοφhorές κεφαλαίου για να αντιμετωπίσει το προφανές έλλειμμα του ενεργητικού. Αυτές οι συνεχείς ενέσεις κεφαλαίων υπονόμισαν περαιτέρω την εμπιστοσύνη, όσο οι τρύπες κεφαλαίου αυξανόταν όλο και περισσότερο.

- Τι εξήγησαν κάνατε; Ένα από τα πρώτα μεγάλα καθήκοντα που η νέα κυβέρνηση αντιμετώπισε όταν ανέλαβε την εξουσία στις αρχές του 2011, ήταν η αναδιάρθρωση του ιρλανδικού τραπεζικού τομέα. Έχουμε υιοθετήσει μια στρατηγική προσέγγιση για

ΦΩΤΟ: Γ. ΝΗΣΙΟΤΗΣ

Η Ευρώπη είναι εδώ για να βοηθήσει την Κύπρο

- Τι απαντάτε στις φωνές να φύγουμε από την Τρόικα και να βγούμε από την Ευρωζώνη; Είναι τρέλα, δεν μπορείς να ξεφύγεις από την Τρόικα διότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση.

- Να γυρίσουμε στην κυπριακή λίρα; Μα δεν θα αξίζει, διότι η υποτιμηθεί πολύ. Στριζέτε στις εισαγωγές και κανείς δεν θα δέχεται να πληρωθεί με κυπριακές λίρες. Αυτό θα καταστρέψει την κυπριακή οικονομία. Πώς θα πληρώσετε τα χρέη σας; Πώς θα εμπορεύεστε; Μόνο ο τουρισμός σας θα αυξηθεί διότι θα είστε πολύ φτηνοί. Είναι καλύτερα να μείνετε στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Οι Κύπριοι ξεκινούν ότι η ΕΕ σας έδωσε 10 δισ. με 2,5% τόκο, με 10 χρόνια χάρη, καμιά άλλη αγορά δεν θα σας έδινε αυτά. Αυτό πρέπει να το θυμάστε, είναι η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη. Όταν συμ-

μετέχετε σε ένα κοινό νόμισμα, παραχωρείς ένα μέρος της κυριαρχίας σου, όλες οι χώρες το κάνουν. Δεν είναι η Ευρώπη που δημιουργεί τα προβλήματα στην Κύπρο, αλλά εσείς. Διορθώστε τα.

- Μια θετική σκέψη. Να σκεφτείτε ότι δεν είναι μαύρο τούνελ, υπάρχει φως στο βάθος, μπορεί τώρα να μην το βλέπετε, η Κύπρος σε λίγα χρόνια θα βλέπει φως. Βέβαια τα πράγματα άλλαξαν, αυτό πρέπει να το δεχτεί ο κόσμος. Οι ωριές μέρες πέρασαν και πρέπει να αλλάξουμε. Η κυβέρνηση πρέπει να ενημερώνει τον κόσμο, είναι πολύ σημαντικό να ξέρει τι ακριβώς συμβαίνει για να έχει ελπίδα. Η Ευρώπη είναι εδώ για να βοηθήσει την Κύπρο, τώρα μπορεί να μην το βλέπετε αλλά θα το καταλάβετε σε λίγα χρόνια. Δυστυχώς δεν έχω μαγικές απαντήσεις.

να επιτευχθεί ο στόχος της δημιουργίας ενός τραπεζικού συστήματος που είναι «ωστό μέγεθος» για να καλύψει τις ανάγκες μας και αυτό είναι αυστηρά ρυθμιζόμενο. Ένα δεύτερο βασικό καθήκον αφορά την απομόλυνση, με τις τράπεζες να καθορίζουν στόχους απομόλυνσης για τα μη βασικά χαρτοφυλάκια τους, τα οποία πρέπει να πληρούνται από το 2013. Το τρίτο έργο αφορά τη χρηματοδότηση και τη ρευστότητα των τραπεζών.

- Πού οδήγησαν τα μέτρα αυτά; Με την εφαρμογή αυτών των μέτρων σε συνδυασμό με ένα νέο εποπτικό πλαίσιο, έχουμε στόχο να δημιουργήσουμε βιώσιμες τράπεζες που μπορεί να επιβιώσουν και να ευημερούν, χωρίς την ανάγκη για συνεχή κρατική στήριξη. Αυτό είναι ένα ουσιαστικό βήμα για τη διατήρηση του δεσμού μεταξύ του κράτους και του τραπεζικού συστήματος.

- Ο απογαλακτισμός των τραπεζών από την κρατική στήριξη θα πάρει χρόνο και θα απαιτήσει τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της πρόβλεψης στην αγορά

- Πώς αντέδρασε η Δημόσια Υπηρεσία; Το 2010 η κυβέρνηση υπέγραψε τη Συμφωνία με τη Δημόσια Υπηρεσία «Croke Park», η οποία είναι μια δεσμευτική συμφωνία που ορίζει ότι η Δημόσια Υπηρεσία θα δώσει 20% των εσόδων της σε ελεγχό, αυτό είναι το επιχείρημα της Γερμανίας. **- Η Γερμανία μας είπε ότι ο τραπεζικός μας τομέας είναι πολύ μεγάλος και μας ανάγκασαν να τον συρρικνώσουμε.** Η Γερμανία είναι ο κύριος παίκτης διότι είναι η μεγαλύτερη οικονομία, αλλά δεν είναι η Γερμανία που πήρε αυτή την απόφαση, οι κανονισμοί τέθηκαν από την Τρόικα. Όταν ανήκει σε μια ομάδα όπως είναι η Ευρωζώνη, πρέπει να σεβαστεί τους κανόνες διότι αν δεν το κάνει, αυτό επηρεάζει και τους άλλους. Αυτό βασικά σας είπε η Τρόικα. Αν δεν θέλετε να ακολουθήσετε τους κανόνες, τότε δεν πρέπει να είστε στην Ευρωζώνη.

- Μπορώ να το κάνω με τον δικό μου τρόπο, γιατί να με υποχρεώσουν να κλείσω μια τράπεζα και να κούρεψω τις καταθέσεις του κόσμου;

προσωπικού σε κάθε τομέα της Δημόσιας Υπηρεσίας και τρέχει έως το 2014. **- Τι περιλάμβανε το ιρλανδικό Μνημόνιο;** Το κοινό πρόγραμμα ΕΕ-ΔΝΤ για την Ιρλανδία εργάστηκε για να κτίσει τις πολιτικές διάσωσης των τραπεζών που είχαν τεθεί σε εφαρμογή από την κυβέρνηση τα προηγούμενα 2 ½ χρόνια και το Εθνικό Σχέδιο για την ανάπτυξη 2010. Η νέα κυβέρνηση του 2011 έθεσε την εφαρμογή του προγράμματος και κάποιες μικρορυθμίσεις που προβλεπόταν για καλύτερες συνθήκες. Στα μέτρα που προγράμματα περιλαμβάνονται διευρύνση της φορολογικής βάσης, εξοικονόμηση των δαπανών κοινωνικής προστασίας μέσω ενισχυμένων ελέγχων, έλεγχος δομικών κατασκευών, αύξηση του ορίου ηλικίας για συνταξιοδότηση στα 66 το 2014, στα 67 το 2021 και στα 68 το 2028, μείωση των δαπανών δημόσιας υπηρεσίας μέσω της μείωσης του αριθμού και της μεταρρύθμισης των εργασιακών πρακτικών, όπως περιγράφεται στη συμφωνία «Croke Park», μείωση σε προοδευτική βάση κατά μέσο όρο πάνω από 4% των υφιστάμενων δημοσίων υπαλλήλων, 10% μείωση των μισθών και τη μεταρρύθμιση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων για νεοεισερχόμενους στη δημόσια υπηρεσία, μειώσεις στις δημόσιες επενδύσεις κεφαλαίου, η εισαγωγή ενός φορολογικού νόμου «Ευθύνης», προσαρμογές της αγοράς εργασίας, άρση των περιορισμών στον ανταγωνισμό σε προστατευμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των νομικών, ιατρικών επαγγελματιών και φαρμακείων.

- Η Ιρλανδία επιστρέφει φέτος στις αγορές; Ναι, στις 8 του Γενάρη, το Εθνικό Ταμείο Υπηρεσίας Διαχείρισης (NTMA) εξέδωσε ομόλογα των

Ζητήστε από τους Κύπριους της διασποράς να επενδύσουν

- Ο κόσμος της Ιρλανδίας πώς αντέδρασε στο Μνημόνιο; Είχαμε πολύ λίγες διαμαρτυρίες. Ο κόσμος συνειδητοποίησε ότι είχαμε καλές εποχές για αρκετά χρόνια που τελείωσαν.

- Πώς μπορείς να στηρίξεις τον κόσμο που κάνει τη δουλειά του, τις επιχειρήσεις που κλείνουν; Αυτή είναι η δυσκολία που έχει πηλίξει και την Ιρλανδία. Υλοποιούμε το πρόγραμμά του Μνημονίου με δυσκολία, αλλά σήμερα εξαγάμε περισσότερο από το ΑΕΠ μας. Πρέπει όμως να στηρίξουμε την εσωτερική αγορά, τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί για να ξεκινήσει ανάπτυξη. Έχουμε ανεργία γύρω στο 14%, όπως η Κύπρος, και αυτό είναι πρόβλημα.

- Έχετε όμως εξαγωγές που εμείς δεν έχουμε. Ναι, διότι τα δύσκολα 3-4 χρόνια, ο κρατικός οργανισμός υπεύθυνος για τις βιομηχανικές επενδύσεις στην Ιρλανδία, IDA Ireland, δούλεψε σκληρά ενθαρρύνοντας ξένα κεφάλαια να επενδύσουν στη χώρα και αυτοπέτυχε. Πρέπει και εσείς να ενθαρρύνετε τις ξένες επενδύσεις στην Κύπρο, έχει τον CIPA. Η Ιρλανδία δημιούργησε τρεις οργανισμούς για επενδύσεις. Η Κύπρος πρέπει να ξανακτίσει την οικονομία της. Το ξέρω ότι χρειάζεται πολλή δουλειά, αλλά είναι ο μόνος τρόπος.

- Πώς θα επανακτήσουν οι τράπεζες την εμπιστοσύνη των καταθετών; Δεν ξέρω, ελπίζω να την επανακτήσουν. Η Κύπρος είναι κέντρο χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, είναι σε γεωστρατηγική θέση και πρέπει να γίνει αναδιάρθρωση των τραπεζών. Πρέπει να επαναφεύρετε την οικονομία, να δώσετε περισσότερη έμφαση στον τουρισμό και στην πράσινη ανάπτυξη.

- Πώς κρατάς τους νέους που θέλουν να φύγουν διότι δεν έχουν δουλειά; Η ανεργία των νέων είναι τεράστιο πρόβλημα στην Ευρώπη, γι' αυτό δίνουμε έμφαση ως προεδρεύουσα χώρα, αλλά η πρόκληση είναι η ανάπτυξη που δημιουργεί θέσεις εργασίας. Το σύνθημα της Ιρλανδικής Προ-

εδρίας είναι «Για τη σταθερότητα, την απασχόληση και την ανάπτυξη».

- Οραία λόγια αλλά η πρακτική είναι δύσκολη. Ναι, είναι πολύ δύσκολο. Οι κυβερνήσεις δεν δημιουργούν θέσεις εργασίας, αλλά τις συνθήκες ώστε να δραστηριοποιηθούν οι επιχειρηματίες για να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Αυτό το πρόβλημα το έχουμε στην Ιρλανδία. Πρέπει ο κόσμος να αρχίσει να επενδύει, να φοδεύει.

- Πότε είδατε την πρώτη ελπίδα; Είμαστε τρία χρόνια τώρα σε αυτή την κατάσταση. Ο πρώτος χρόνος ήταν πολύ δύσκολος και μετά άρχισα να βλέπουμε τα πρώτα θετικά σημάδια. Στην αρχή αυξήθηκε η ανεργία, πολλοί νέοι μετανάστευσαν, αυτό έγινε και παλιά, αλλά ευτυχώς όταν οι συνθήκες καλύτερησαν, επέστρεψαν πίσω, ελπίζω να συμβεί και τώρα. Έχουμε ακόμα δρόμο για να κινηθεί η εσωτερική οικονομία αλλά πηγαίνουμε προς τη σωστή κατεύθυνση.

- Πώς είναι η ζωή σήμερα στην Ιρλανδία; Ο κόσμος ελπίζει πως τα πράγματα θα καλύτερησουν.

- Τι σας δίδαξε η οδυνηρή εμπειρία, άλλαξε η νοοτροπία των ανθρώπων; Δεν ξέρω, χρειάζεται κοινωνική ανάλυση για να σας απαντήσω αυτή την ερώτηση. Ο κόσμος αποδέχτηκε το γεγονός ότι είναι δύσκολες εποχές. Τώρα το ξεπερνάμε σιγά - σιγά. Ο κόσμος άρχισε να βρίσκει νέες δουλειές. Ζητήθηκε τη βοήθεια των Ιρλανδών της διασποράς με δυναμικό τρόπο. Δημοιούργησα το παγκόσμιο δικτυό της Ιρλανδίας στις ΗΠΑ όπου υπάρχει μεγάλη παροικία, στην Αυστραλία κ.λπ. Πρέπει να ζητήσετε από τους Ιρλανδούς της διασποράς να σας βοηθήσουν επενδύοντας στην Κύπρο με ιδέες, όχι να στείλουν λεφτά διότι αυτό δεν βοηθά.

- Βρήκατε τους ενόχους που δημιούργησαν τα προβλήματα στις ιρλανδικές τράπεζες; Γίνονται δίκες αυτή τη στιγμή για τα σοβαρά λάθη που έγιναν στον τραπεζικό τομέα.

Η Τρόικα πήρε την απόφαση για το κούρεμα των καταθέσεων

- Μπορούσε η Ιρλανδία ως προεδρεύουσα χώρα να βοηθήσει στο Eurogroup την Κύπρο για να αποφευθεί το κούρεμα; Όχι, η απόφαση για το κούρεμα λήφθηκε από την Τρόικα και όλοι στο Eurogroup συνειδητοποίησαν ότι δεν υπήρχε άλλη επιλογή. Διότι έπρεπε να συμμετέχει το ΔΝΤ, αλλιώς δεν θα συμμετείχε ούτε η Γερμανία και ήταν αυτοί που έλεγαν ότι οι τράπεζες στην Κύπρο είναι πολύ μεγάλες και πρέπει να πληρώσουν το τίμημα. Κανείς στο Eurogroup δεν μπορούσε να κάνει κάτι γι' αυτό.

- Το κούρεμα δημιουργεί ρωγμές στα θεμέλια της Ευρωζώνης; Η Ευρωζώνη θα συνεχίσει να υπάρχει και δεν συμφωνώ με την άποψη ότι το ευρώ έχει πρόβλημα, είναι δυνατό νόμισμα και έχει στήριξη, το ευρώ ήλθε και θα μείνει.

- Λένε πως θα έχουμε ευρώ δυο ταχυτήτων, του βορρά και το αδύναμο νότου. Πώς μπορεί, το ευρώ είναι ενιαίο νόμισμα. Λένε για το κυπριακό ευρώ διότι υπάρχουν τα μέτρα των τραπεζών που είναι προσωρινά, όταν ανασταλούν, θα δείτε ότι το κυπριακό ευρώ είναι όπως τα άλλα.

- Μπορεί να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της άρνησης των μεγάλων χωρών και συγκεκριμένα

των βόρειων πλούσιων χωρών να αλλάξουν συμπεριφορά σε οικονομικό αλλά και πολιτικό επίπεδο; Έχουμε τις δυνατότες μέσω στην Ευρωζώνη που έχουν πάρει τα αναγκαία μέτρα για να κρατήσουν την οικονομία της Ευρωζώνης σε έλεγχο, αυτό είναι το επιχείρημα της Γερμανίας.

- Όταν ανήκει σε μια ομάδα όπως είναι η Ευρωζώνη πρέπει να σεβαστεί τους κανόνες

στημα 8 φορές μεγαλύτερο του ΑΕΠ της; Αυτό θα μπορούσε να το μειώσετε, πως θα ανακεφαλαιώσετε τις τράπεζές σας αν δεν παίρνατε τα χρήματα των μετόχων και των καταθετών;

Διότι δεν υπήρχε άλλος τρόπος. Από πού αλλού θα μπορούσε η Κύπρος να πάρει αυτά τα χρήματα; Δεν έχετε πρόσβαση στις αγορές, από πού θα τα βρείτε; Αυτό λένε στην Ευρωζώνη.

- Όπως τα καταφέρατε εσείς. Με εμάς ήταν διαφορετικό, το ποσό διάσωσης της Ιρλανδίας ήταν 85 δισ., βάλαμε τα 17,5 δισ. από τα συνταξιοδοτικά ταμεία, 62,7 δισ. πήραμε από την Τρόικα και 4,8 δισ. από διακρατικά δάνεια όπως αυτό που πήρατε από τη Ρωσία. Πώς μπορούσε η Κύπρος να στηρίξει ένα τραπεζικό σύστημα 8 φορές μεγαλύτερο του ΑΕΠ της; Αυτό θα μπορούσε να το μειώσετε, πως θα ανακεφαλαιώσετε τις τράπεζές σας αν δεν παίρνατε τα χρήματα των μετόχων και των καταθετών;

- Με αυτόν τον τρόπο καταστρέφει την οικονομία της χώρας. Είναι δύσκολο, σκληρό, αλλά όπως κι εμείς πρέπει να ζήσετε με αυτό, δεν είχαμε κι εμείς άλλη επιλογή. Όταν είχαμε το πρόβλημα με τις τράπεζες, δεν μας άφισε η ΕΕ να τις ανακεφαλαιοποιήσουμε από τους μετόχους διότι φοβήθηκαν τη μετάδοση εντός της

Ευρωζώνης. Σε εσάς κλήθηκαν οι καταθέτες, σε εμάς όλοι οι συνταξιούχοι. Δεν έχουμε ακόμη ξεπεράσει το πρόβλημα, αλλά πάμε καλά. Τον Ιούλιο περιμένουμε να μειώσουν άλλα 5%-8% από τον μισθό των δημοσίων υπαλλήλων. Είναι δύσκολο ταξίδι και πρέπει να πετυχαίνετε κάθε φορά τους στόχους για να παίρνετε την επόμενη δόση. Γι' αυτό τώρα που χρειάζεται η Ιρλανδία 1 δισ., αναγκάζονται να περικοψούν τους μισθούς μας.

- Οι συντεχνίες πώς αντιδρούν; Αυτό δεν αρέσει στις συντεχνίες, διαμαρτύρονται, θα κάνουν μια πορεία, αλλά δεν μπορούν να κάνουν κάτι όταν η κυβέρνηση δεν έχει τα λεφτά. Το ίδιο συμβαίνει και στην Κύπρο, το κράτος δεν είχε τα λεφτά για να σώσει τις τράπεζες. Έκλεισαν τη Λαϊκή για να διασώσουν την Τράπεζα Κύπρου και να αποσύρουν την άτακτη χρεοκοπία. Ήταν δύσκολη η απόφαση που έπρεπε να πάρει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, αλλά ήταν ότι καλύτερο μπορούσε, έσωσε όλους τους καταθέτες μέχρι 100 χιλιάδες ευρώ, την Τράπεζα Κύπρου και θα δημιουργηθεί μια πολύ δυνατή τράπεζα, όπως έγινε και στην Ιρλανδία.